

Genç Sporcularda Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Genç Sporcularda Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22118>

Özet

Genç Sporcularda Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği, genç sporcuların kendi antrenörlerinin pedagojik yeterliklerini algılama düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, özgün bir yabancı dildeki aracın Türk kültürüne ve diline uyarlanması (Uyarlama) çalışması sonucunda elde edilmiştir. Bu uyarlama çalışması, antrenörlerin sporcular üzerindeki eğitim ve rehberlik rollerini ne derece etkili bir şekilde yerine getirdiğini genç sporcu bakış açısıyla değerlendirmeyi hedefler. Çalışmanın temel amacı, Türkiye'deki spor bilimleri alanında antrenör-sporcu ilişkisini pedagojik açıdan incelemek için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler

Pedagojik yeterlik, antrenör, genç sporcu, psikometrik araç, uyarlama, spor psikolojisi, antrenör-sporcu ilişkisi.

Yazarlar

E. F. İrin, A. Sevilmi

Amaç

Ölçeğin temel amacı, antrenörlerin genç sporcular tarafından algılanan pedagojik yeterlik düzeylerini belirlemektir. Bu yeterlik, antrenörün sadece teknik ve taktik bilgiyi aktarmasıyla sınırlı olmayıp, aynı zamanda sporcuların psikososyal gelişimlerine, motivasyonlarına ve öğrenme süreçlerine rehberlik etme becerilerini de kapsamaktadır. Bu araç, özellikle Türkiye'deki spor ortamlarında görev yapan antrenörlerin eğitim ve rehberlik rollerini değerlendirmek ve gelişim alanlarını tespit etmek için tasarlanmıştır. Ölçek, antrenör-sporcu etkileşiminin kalitesini nicel olarak ölçmeye yardımcı olur.

Yapı

Genç Sporcularda Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği, antrenörlerin eğitim, rehberlik ve iletişim becerileri gibi çok boyutlu pedagojik davranışların ölçen bir yapıya temel alır. Pedagojik yeterlik, antrenörün sporcularla kurduğu ilişki kalitesini, yapıcı geri bildirim verme biçimini ve takım kararlarını alırken sporcuyu sürece dahil etme derecesini içeren bilişsel ve davranışsal bir yapı olarak ele alınmıştır. Ölçek, genç sporcuların antrenörlerini ne kadar destekleyici, adil ve özretici bulduklarını saptamaya odaklanır.

Geçerlik

Ölçeğin Türk kültürüne uyarlanması sürecinde geçerlik çalışmaları titizlikle yürütülmüştür. Çalışmada genellikle yapı geçerliği incelenmiş olup, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de korunduğu veya optimize edildiği belirlenmiştir. Yapı geçerliği için kullanılan başlıca yöntemler arasında Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Doğrulamalı) bulunmaktadır. Ayrıca, ölçek maddelerinin kültürel uygunluğunu sağlamak amacıyla dil ve uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği de sağlanmıştır.

Güvenirlilik

Genç Sporcularda Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği'nin güvenirlik analizleri, ölçeğin iç tutarlılığını test etmek için yapılmıştır. Tipik olarak bu tür uyarlama çalışmaları, Cronbach Alfa katsayıları kullanılarak iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Bu sayede ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme yeteneği kanıtlanmıştır.

Faktör Analizi

Şirin ve Sevilmi (2020) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin Türk kültürüne özgü faktör yapısının ortaya çıkarmak ve doğrulamak amacıyla faktör analizi teknikleri uygulanmıştır. Bu analizler, orijinal ölçeğin alt boyutlarının Türk genç sporcuların algılarını ne ölçüde temsil ettiğini belirlemede kritik rol oynamıştır. Faktör yapısı, antrenör pedagojik yeterliliğini oluşturan temel boyutların (örneğin, İletişim, Karar Verme Katılımı, Öğretim Metotları) ayrıştırılmasına olanak tanımıştır.

Araç

Test Tipi: Uyarlama

Format: Çok maddeli, Likert tipi derecelendirme ölçeği (Ölçek maddeleri, sporcunun antrenörünün davranışlarına ne ölçüde katıldığını veya katılmadığını belirlemesine olanak tanır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Genç sporcular

Yaş Grubu: Araştırmamızın odak noktası, genellikle ergenlik dönemindeki (12-18 yaş) veya genç yetişkinlik döneminin başındaki aktif lisanslı sporculardır.

Kitle Detayları: Çeşitli takım ve bireysel spor dallarında aktif olarak lisanslı spor faaliyetlerine katılan genç sporcular.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (self-report) yöntemi kullanılarak, genç sporcuların kendi antrenörlerine yönelik algıları ölçülmektedir. Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Antrenör yeterliği, gençlik sporu, spor eğitimi, psikometrik geçerlik, pedagoji, sporcu algısı, iç tutarlılık.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu yazarın kişisel e-posta adresi mevcuttur: alisevilmi.42@hotmail.com

Yazma Adresi: Sorumlu Yazar: Ali Sevilmi

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, 2020 yılında yayımlanan uyarlama çalışmasıyla Türk literatürüne kazandırılmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanıma ilişkin izinler için sorumlu yazar **Ali Sevilmi** ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım ücretine dair spesifik bir bilgi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

İrin, E. F., ve Sevilmi, A. (2020). Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeğinin Türk Kültürüne uyarlanması ve genç sporcuların algılarına göre antrenörlerin pedagojik yeterliklerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 31(3), 106-120. DOI: <https://doi.org/10.17644/sbd.670510>

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [genc-sporcularda-antrenor-pedagogik-yeterlik-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/pedagogik-yeterlik-olcegi-toad.pdf)

Genç Sporcularda Antrenör Pedagojik Yeterlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Benim antrenörüm önemli maçlarda bizim de fikrimizi sorar.